

JOINING FORCES NEW PERSPECTIVES

7-9 FEBRUARY 2024 HAARLEM

Kentalis - GGMD - Trajectum - ESMHD

Dove, slechthorende en doofblinde mensen, en psychische problemen

'Joining Forces, New Perspectives': congres over de toekomst van de hulpverlening

Van 7 tot 9 februari 2024 vindt in Haarlem 'Joining Forces, New Perspectives' plaats: een internationaal congres over de psychische hulpverlening voor mensen die doof, slechthorend of doofblind zijn. Doel van het congres is om samen te werken aan de bouwstenen voor een toekomstbestendige geestelijke gezondheidszorg voor deze kleine doelgroep met heel diverse behoeften. "Dove, slechthorende en doofblinde mensen kunnen voor hulp niet goed in de reguliere geestelijke gezondheidszorg terecht."

'Joining Forces, New Perspectives' is het eerste internationale congres over de psychische hulpverlening voor dove, slechthorende en doofblinde mensen sinds de Covid-19 epidemie. "Het richt zich met name op de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg", zegt Tiejou van Gent, kinder- en jeugdpsychiater voor dove, slechthorende en doofblinde kinderen en adolescenten. "Ook de preventie van psychische problematiek en wat we tot nu toe wel en nog niet bereikt hebben, komt aan bod."

Het congres wordt georganiseerd door Koninklijke Kentalis, GGMD (Geestelijke Gezondheidszorg en Maatschappelijke Dienstverlening voor doven en slechthorenden) en Trajectum, in samenwerking met de ESMHD (European Society of Mental Health and Deafness). "Het congres is bedoeld voor een brede groep deelnemers", zegt Van Gent. "Denk aan professionals in de geestelijke gezondheidszorg (ggz & jeugdhulp) en in het onderwijs, maar ook aan wetenschappelijk onderzoekers én beleidsmakers. Tijdens het congres wordt ook aandacht besteed aan wat belangengroepen en ervaringsdeskundigen belangrijk vinden. Wat dit congres extra relevant maakt, is dat dit het eerste congres in dit werkveld is waarin bijna de helft van de sprekers zelf doof is."

Communicatie

Ines Sleeboom werkt als psychiater voor doven en slechthorenden bij Trajectum en is samen met Van Gent covoorzitter van het congres. "Dove, slechthorende en doofblinde cliënten kunnen niet in de reguliere zorg terecht", zegt Sleeboom. "Het ontbreekt er onder meer aan de specifieke deskundigheid in het diagnosticeren en behandelen van psychische problemen en stoornissen bij dove en slechthorende mensen. Ook zijn reguliere hulpverleners zich vaak niet bewust van de visuele en sociaal-culturele behoeften van deze doelgroep. Als doof mens kun je bijvoorbeeld niet even je huisarts bellen als je in nood zit."

Voor een effectief zorgtraject is het cruciaal dat hulpverlener en cliënt elkaar vanaf het allereerste contact begrijpen. Echter, veel horende professionals kunnen niet goed met een dove of slechthorende cliënt communiceren, laat staan met een doofblinde cliënt. "Professionals moeten kunnen inschatten of bijvoorbeeld de hulp van een professionele tolk nodig is", zegt Sleeboom. "Lukt dat niet, dan is er het risico dat een cliënt zich niet begrepen voelt en met zijn of haar hulpvraag blijft zitten. Tijdens het congres willen we daarom bespreken hoe we in de zorg een context kunnen creëren die meer recht doet aan de behoeften van dove, slechthorende en doofblinde cliënten."

JOINING FORCES NEW PERSPECTIVES

7-9 FEBRUARY 2024 HAARLEM

Kentalis - GGMD - Trajectum - ESMHD

Samenwerking professionals

“Tijdens het congres wordt veel aandacht besteed aan de samenwerking binnen en tussen instellingen in ons specialistische werkveld”, gaat Sleeboom verder. “Eén van de pijlers voor een goede psychische gezondheidszorg voor doven en slechthorenden is een multidisciplinaire samenwerking in professionele teams. Idealiter betekent dit dat teams bestaan uit een mix van dove, slechthorende én horende professionals en stafmedewerkers. In de praktijk vraagt dit veel aandacht. Denk aan het werven van personeel of het opleiden van professionals op het gebied van gebarentaal, sociaal-culturele, fysieke en emotionele aspecten. Of aan het gezamenlijk afstemmen van de manier waarop je als team met elkaar communiceert.”

“Een ander facet van samenwerking betreft het delen van kennis tussen instellingen”, vult Van Gent aan. “Kentalis heeft bijvoorbeeld een goed lopend screeningsprogramma ontwikkeld om het psychisch welzijn van leerlingen in kaart te brengen en psychische problemen vroeg op te sporen. Tegelijkertijd hebben we state-of-the-art behandelprogramma’s opgezet voor dove en slechthorende leerlingen met psychische klachten als angst, somberheid of druk gedrag. Het zou een hele stap voorwaarts zijn als we deze kennis breder kunnen delen en samen anderen hierin kunnen opleiden. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor het bundelen van opleidingen in gebarentaal, evenals de deskundigheidsbevordering op gebieden als de invloed van doof-, slechthorend- en slechtziendheid op de ontwikkeling, diagnostiek van psychische problemen en stoornissen, en andere hierboven genoemde aspecten. Deskundigheid op deze gebieden is van groot belang om dove, slechthorende en doofblinde mensen in de ggz en jeugdhulp zo goed mogelijk te kunnen helpen. Het congres gaat in op al deze aspecten.”

Special Interest Groups

Voorafgaand aan de opening van het congres vindt een pré-conferentie van de ESMHD plaats. Deze bestaat uit een middag van thema-gerichte presentaties en workshops door en voor professionals uit heel Europa. Zo wordt er een workshop gegeven over wat er komt kijken bij het tolken in de geestelijke gezondheidszorg. Ook is er gelegenheid om samen ingewikkelde casuïstiek te bespreken, zoals de hulpverlening aan dove tieners of de behandeling van dove volwassenen in de forensische psychiatrie. Sleeboom: “Veel professionals zijn in hun land een van de weinige specialisten op hun gebied. De Special Interest Groups van de ESMHD bieden hen de mogelijkheid om face-to-face collega’s te spreken en zo ervaring en kennis uit te wisselen.”

Nieuw perspectief

Na afloop van het Wereldcongres in Belfast in 2014 formuleerden de ESMHD en WFD (World Federation of the Deaf) een gezamenlijke verklaring. Hierin werd het recht op een beter toegankelijke gezondheidszorg voor dove en slechthorende mensen uitgesproken. “We zijn ontzettend blij dat de WFD ons congres steunt en dat haar president Dr. Joseph Murray ons congres wil openen”, zegt Van Gent. “Door zoveel kennis, ervaring en visies te bundelen, hopen we samen vast te stellen hoe we deze specialistische zorg toekomstbestendig kunnen maken. Dat is niet vanzelfsprekend. Het gaat immers om slechts een paar over het land verspreide zorginstellingen voor een kleine, niet zo zichtbare groep met heel diverse behoeften. Het zou goed zijn als deze zorginstellingen nauwer samenwerken met de reguliere hulpverlening. Zo kunnen we elkaar ondersteuning en advies bieden.

JOINING FORCES NEW PERSPECTIVES

7-9 FEBRUARY 2024 HAARLEM

Kentalis - GGMD - Trajectum - ESMHD

Naar verwachting zijn er in de toekomst niet minder mensen die doof- of slechthorend zijn, zo blijkt uit recent onderzoek. Onze specifieke deskundigheid in het diagnosticeren en behandelen zal dan ook onverminderd nodig zijn om deze minderheidsgroep de zorg te kunnen geven waar ze, net als horende mensen, recht op heeft. We zijn daarom blij dat we na de Covid-19 periode opnieuw bij elkaar komen om landelijk en internationaal de draad weer te pakken!”

Datum congres: 7 tot en met 9 februari 2024

Locatie: PHIL-gebouw, Lange Begijnestraat 11, 2011 HH Haarlem

Inschrijven voor het congres is mogelijk tot 5 februari 2024. Check voor meer informatie over de voorwaarden en prijzen de website: www.joiningforces2024.com